

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 642/2016-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Garajom, Hlavná 137, Prešov, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 3/2014, za účasti Okresného súdu Žilina, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 3/2014 porušené boli.

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 3/2014 konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Jána Garaja, Hlavná 137, Prešov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Garajom, Hlavná 137, Prešov, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 3/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a zo spisu okresného súdu sp. zn. 9 P 3/2014 vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení navrhovateľky účastníčkou napadnutého konania o zvýšenie výživného pre jej (v čase začatia konania maloletého) syna [REDAKOVANÉ], pričom odporcom v napadnutom konaní je otec oprávneného [REDAKOVANÉ].

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uvádza:

„Dňa 07. 01. 2014 zaslala sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu na Okresný súd Žilina doporučené návrh na zvýšenie výživného, vo veci maloletého: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]... proti odporcovi: [REDAKOVANÉ]...“

... Okresný súd Žilina v priebehu nasledujúcich štyroch mesiacov vo veci nekonal a to napriek tomu, že išlo o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré sa majú vybavovať bez zbytočného odkladu, tak aby maloletému bola poskytnutá rýchla a účinná ochrana jeho práv.

Dňa 07. 05. 2014 bola Okresnému súdu Žilina zaslaná doporučená žiadosť o vytýčenie pojednávania.

Okresný súd Žilina napriek urgencii vo veci nekonal.

Dňa 05. 02. 2015 bola predsedovi Okresného súdu Žilina adresovaná sťažnosť na postup súdu - porušenie práva sťažovateľa na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn.: 9 P/3/2014.

Dňa 24. 03. 2015 sťažovateľka obdržala vyjadrenie k sťažnosti, ktorá bola posúdená zo strany podpredsedu súdu ako dôvodná, nakoľko mal za to, že sa jedná o reštančnú vec.

Okresný súd Žilina do dnešného dňa vo veci pojednávanie nenariadil, hoci odo dňa podania návrhu vo veci samej až do dnešného dňa uplynuli viac ako dva roky.“

Sťažovateľka sa tiež domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 €, ktoré odôvodňuje najmä takto:

„Tým, že došlo k závažnému zásahu do práv sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sťažovateľke bolo znemožnená realizácia jej subjektívneho práva vyplývajúceho z hmotnoprávneho predpisu a tým doceliť stav právnej istoty právoplatným rozhodnutím súdu.

Sťažovateľka nečinnosťou súdu bola vystavená stavu neistoty, kedy sa domáhala vydania konštitutívneho rozhodnutia súdu, ktorý by zabezpečil adekvátne potreby jej maloletého dieťaťa s prihliadnutím na vek, potreby a záujmy.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo sťažovateľky na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn.: 9 P/3/2014 porušené bolo.

2. Okresný súd Žilina je povinný vo veci sp. zn.: 9 P/3/2014 konať bez zbytočných prietáhov a odstrániť tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

3. Okresný súd Žilina je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľke vo výške 10.000,-EUR na účet právneho zástupcu sťažovateľky.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľke trovy...“

Uznesením sp. zn. II. ÚS 642/2016 z 11. augusta 2016 ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti požiadal predsedu okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagovala podpredsedníčka okresného súdu v prípise č. 1 SprS 260/2016 z 30. júna 2016, v ktorom uvádza:

„Čo sa týka vyjadrenia, v prílohe Vám zasielame vyjadrenie zákonného sudcu, z ktorého vyplýva, že vo veci sa priebežne koná na občasné nekonania spôsobené aj zo strany súdu. Avšak je nutné poukázať na situáciu na Okresnom súde Žilina, ktorý je personálne poddimenzovaný, čo skonštatovala aj verejná ochrankyňa práv. Tunajší súd vykonáva agendu ako súd v sídle Krajského súdu, zároveň vykonáva agendu týkajúcu sa 3 okresov - Žilina, Kysucké Nové Mesto a Bytča a vzhľadom na počet sudcov (+/-32) a vzhľadom na ročný nápad vecí (cca 50.000) vyplýva, nie sú dané podmienky sudcom na konanie bez prietáhov.“

Zákonný sudca [REDAKOVANÉ], konajúci vo veci sťažovateľky vo svojom vyjadrení č. 1 SprS 260/2016 z 10. júna 2016 k sťažnosti uviedol:

«Návrh vo veci bol podaný matkou dňa 9. 1. 2014.

Následne VSÚ a ST vykonávali štandardné úkony od 13. 1. 2014 (doručovanie návrhu, ustanovenie opatrovníka, zisťovanie pomerov účastníkov konania).

Spis predložený zákonnému sudcovi dňa 25. 4. 2014.

Dňa 19. 1. 2015 som ako zákonný sudca určil termín na 9. 9. 2015.

Od 14. 4. 2015 spis pridelený zastupujúcemu sudcovi, z dôvodu PN zákonného sudcu.

Dňa 14. 10. 2015 bol spis vrátený zákonnému sudcovi.

Dňa 3. 5. 2016 nariadený termín pojednávania na 19. 12. 2016.

Sťažnosť považujem, žiaľ, za opodstatnenú.

Dôvody prietáhov v konaní, najmä:

- *súbežné vybavovanie agendy T, vrátane porozsudkovej,*
- *súbežné vybavovanie agendy D,*
- *podstatne vyšší nápad v agende P. oproti iným senátom - väčší počet neskončených vecí má za následok pripájanie neskorších vecí, ktoré sa týkajú toho istého dieťaťa/detí, čím dochádza k tomu, že pôvodný sudca má vec skončenú „inak“ - pripojením k mojej veci a ja mám o jednu vec viac, pričom nie všetky veci sa dajú spojiť do spoločného konania,*
 - *správy zabezpečené v roku 2014 sú samozrejme už neaktuálne, takže šetrenie pomerov účastníkov musí byť realizované opakovane,*
 - *so zreteľom na veľký počet sťažností účastníkov konania mi pribudla aj „agenda SprS“,*
 - *dlhodobá PN zákonného sudcu, pričom počas PN nebolo vo veci konané,*
 - *na objektívnu nemožnosť vybavovať veci bez prietáhov, som upozorňoval predsedu okresného súdu, krajského súdu a aj ministra spravodlivosti - výsledok - šikana, aj v podobe návrhu na disciplinárny postih.*

Dávam do pozornosti, že od mesiaca december 2015 som nemal pridelenú VSÚ 1/1, hoci to všeobecne záväzný právny predpis ustanovuje a taktiež bola dlhodobo PN súdna tajomníčka. Poukazujem aj na častú výmenu asistentiek. Na trestné veci nemám samostatnú asistentku.

Okresný súd Žilina je veľký súd, v sídle krajského súdu, takže nápad vecí je značný. Nie sú vytvorené podmienky ani na vybavovanie jednej agendy bez prieťahov, a už vôbec nie na súbežné vybavovanie agendy T a D.

Situácia vo vybavovaní vecí v registri P bude žiaľ tento rok komplikovanejšia, pretože sa budem snažiť vybaviť zostávajúce veci v registri T (asistentku v na vybavovanie trestných vecí nemám pridelení, hoci rezervy sú).

... Poukazujem aj na uznesenie Sudcovskej rady OS Žilina, zo dňa 18. 2. 2016. „... Sudcovská rada pri Okresnom súde Žilina o námietkach sudcu [REDAKOVANÉ] podľa ust. § 34 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení zákona č. 426/2003 Z. z. zo dňa 19. 01. 2016, zo dňa 25. 01. 2016, zo dňa 29. 01. 2016 a zo dňa 02. 02. 2016 rozhodla tak, že tieto sú dôvodné vzhľadom na to, že na Okresnom súde Žilina nie sú vytvorené podmienky k tomu, aby sudcovi [REDAKOVANÉ] boli pridelované veci podľa Rozvrhu práce tak, aby ich mohol prejednať a rozhodnúť bez zbytočných prieťahov.“

Opatrenia zo strany vedenia súdu prijaté doteraz neboli.

Nerozhodnutie v tejto a podobných veciach maloletých detí, v čo najkratšom čase, ma profesionálne aj ľudsky trápi. ale situáciu na Okresnom súde Žilina nedokážem ovplyvniť. Robím, čo mi sily stačia, využívam všetky pojednávacie dni, pracujem aj cez víkendy. Snažím sa veci vybavovať riadne a spravodlivo, čo si samozrejme vyžaduje adekvátny časový priestor.

Žiaľ, musel som v tejto veci dať termín až na december 2016, pretože ešte vybavujem zvyšky agendy P z roku 2012, 2013. Veci, ktoré napadli skôr, musím vybavovať prednostne, pokiaľ na uprednostnenie vecí z roku 2014, 2015 a 2016 nie je iný, závažný a spravodlivý dôvod.»

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 9 P 3/2014 zistil, že zákonným sudcom popísaný priebeh napadnutého konania zodpovedá obsahu označeného súdneho spisu, a preto z neho vychádzal pri svojom rozhodovaní.

Vzhľadom na oznámenia predsedu okresného súdu z 11. októbra 2016 a právneho zástupcu sťažovateľky z 2. novembra 2016, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od

ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa v posudzovanej veci domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde

sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu do 30. júna 2016 vyplývala z ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (vo veciach starostlivosti súdu o maloletých najmä z § 176 ods. 3, ale tiež z § 6, § 100 ods. 1, § 114 ods. 1 a § 117 ods. 1) a s účinnosťou od 1. júla 2016 aj vo vzťahu ku konaniu o výžive maloletého vyplýva zo zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), najmä z jeho čl. 5 ods. 2 a čl. 12. Podľa čl. 5 ods. 2 CMP súd postupuje z úradnej povinnosti na základe zákona na účely prejednávania a rozhodnutia veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Podľa čl. 12 CMP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priesťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o výžive maloletých tvorí štandardnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov a v zásade ju nemožno považovať za právne zložitú vec. Zo skutkového hľadiska sa konanie o určenie výživného spravidla taktiež nevyznačuje zvýšenou náročnosťou. Zložitosť veci preto ústavný súd nepovažuje za skutočnosť, ktorá by podstatnou mierou prispela k dĺžke napadnutého konania. Ústavný súd pri posudzovaní tohto kritéria zároveň prihliadol aj na význam predmetu konania pre sťažovateľku, ktorá sa v napadnutom konaní domáha zvýšenia výživného pre svojho (v čase začatia konania maloletého) syna. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť k maloletým deťom požíva v právnom poriadku Slovenskej republiky zvýšenú ochranu a všeobecné súdy sú preto povinné postupovať v takomto druhu konania s mimoriadnou starostlivosťou a v záujme maloletých detí tak, aby ochrana ich práv bola čo najskôr zavŕšená.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Vychádzajúc z doterajšieho priebehu napadnutého konania, v ktorom okresný súd dosiaľ vykonával len úkony prípravného charakteru a termín prvého pojednávania vo veci nariadil na 19. december 2016, ústavný súd konštatuje, že správanie účastníkov nemalo negatívny vplyv na doterajšiu dĺžku napadnutého konania.

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z doterajšieho priebehu napadnutého konania popísaného v časti I tohto nálezu vyplýva, že ide o konanie, ktoré je poznačené dlhodobou neodôvodnenou nečinnosťou

okresného súdu, keď okrem procesných úkonov prípravného charakteru v počiatočnej fáze konania (doručovanie návrhu, ustanovenie opatrovníka, zisťovanie pomerov účastníkov konania) nevykonal žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej, pričom termín prvého pojednávania nariadil až na 19. december 2016, teda takmer tri roky po začatí konania.

Vo vzťahu k argumentácii podpredsedníčky okresného súdu, ako aj zákonného sudcu konajúceho v posudzovanej veci, že rozhodujúcim dôvodom priet'ahov v napadnutom konaní je nedostatočné personálne obsadenie okresného súdu a s tým súvisiaca nadmerná zaťaženosť jeho sudcov, ústavný súd uvádza, že v podobných súvislostiach už viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohli len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 3/2014 porušené boli (bod 1 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak

porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Keďže napadnuté konanie okresného súdu nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu konať vo veci sťažovateľky bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov, ktorých podstatná časť je citovaná v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý

spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä dlhodobú a neodôvodnenú absolútnu nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní, ako aj povahu predmetu konania, ktorým je rozhodovanie o návrhu na zvýšenie výživného a jeho význam pre sťažovateľku, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 500 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľka si v sťažnosti uplatnila nárok na úhradu trov konania v sume 303,16 € za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie sťažnosti). Uplatnená náhrada trov pozostáva z odmeny za každý úkon právnej služby vo výške 143 € a z režijného paušálu za každý úkon vo výške 8,58 €.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľke úhradu trov konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom. Ústavným súdom priznaná suma úhrady trov konania pozostáva z odmeny v sume 286 € za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pri tarifnej odmene za jeden úkon právnej služby v sume 143 € (§ 11 ods. 3 vyhlášky), a z režijného paušálu v celkovej sume 17,16 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015 (§ 1 ods. 3 vyhlášky), ktorá bola 858 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2016